

ORDENANÇA NÚMERO 65

ORDENANÇA MUNICIPAL PER A LA PREVENCIÓ I CONTROL DELS MOSQUIT, I PARTICULARMENT DEL MOSQUIT TIGRE (*Aedes albopictus*)

Preàmbul

L'estiu del 2004 es va detectar per primer cop la presència de l'espècie de mosquit *Aedes albopictus*, més conegut com a mosquit tigre, al nostre país. L'estiu del 2008 es va detectar-ne la seva presència en nombre significat en diverses zones de Sant Vicenç de Montalt.

Tot i que aquest mosquit és vector de diverses malalties en alguns països, a Catalunya no n'és transmissor. Però és una espècie forana de mosquit que cal controlar i prevenir pels efectes nocius que pot arribar a causar a la nostra població. La seva picada és més forta i persistent, a més és una espècie diürna.

La forta presència de mosquit en alguna zona determinada del municipi, fa que s'hagi d'intervenir en espais tant públics com privats per a poder-hi realitzar les actuacions necessàries per garantir el benestar de la ciutadania, així com la seguretat en la salut i el medi ambient.

La forma d'acomplir aquest objectiu consisteix en aportar la informació, solucions i consells necessaris als santvicentins per evitar la presència i/o expansió del mosquit tigre al municipi i dotar a l'Ajuntament de les eines necessàries per a fer complir les mesures oportunes en aquells espais que puguin contenir aigües estancades, així com permetre als òrgans competents sancionar aquells que permetin la reproducció del mosquit tigre.

Tanmateix es considera necessari evitar qualsevol altre tipus de focus infecció parasitària, motivada per l'incompliment del deure de conservació dels edificis i solars en condicions de salubritat.

Article 1 - Objecte

Aquesta ordenança té per finalitat controlar al municipi de Sant Vicenç de Montalt de les poblacions de l'espècie invasora del mosquit *Aedes albopictus* així com d'altres mosquits autòctons, i qualsevol altre tipus de focus infecció parasitària, motivada per l'incompliment del deure de conservació dels edificis, jardins i solars en condicions de salubritat, a fi de minimitzar els efectes que puguin ocasionar a la nostra població.

Article 2 - Àmbit d'aplicació i usos afectats

Queden inclosos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta ordenança, totes les persones físiques o jurídiques que siguin propietàries, posseïdores o titulars d'espais, béns, activitats econòmiques o objectes susceptibles de crear les condicions de proliferació del mosquit tigre, i altres tipus d'infecció parasitària, ubicats en el municipi de Sant Vicenç de Montalt.

Article 3 - Definicions

Als efectes d'aquesta ordenança, es defineix:

Aedes albopictus: Mosquit Tigre. És un mosquit de la família dels culícids, de color molt fosc, quasi negre, amb unes bandes característiques de color blanc platejat a les potes i una ratlla blanca al dors que baixa des del cap fins el tòrax, que presenta una gran activitat picadora, principalment diürna. La seva mida oscil·la entre els 2 i els 10 mm, tot i que normalment fa uns 6 o 7 mm. Aquesta espècie d'origen asiàtic s'ha adaptat molt bé al nostre territori, colonitzant nous hàbitats i criant en petites masses d'aigua artificials, estancades i tancades que els recorda el seu hàbitat original, com ara bidons, gerros, plats de testos, cubells, pneumàtics o altres tipus de recipients.

Els ous són negres i ovalats, d'uns 0.5 mm de llargària i 0.16 mm d'amplada i no són visibles a simple vista. Tanmateix són importants perquè assegurin la supervivència de l'espècie durant l'estació freda.

Les larves, primera fase de desenvolupament d'un insecte en sortir de l'ou, sense ales i generalment vermiforme, són aquàtiques, obscures, sense ales i vermiformes, i no tenen cap semblança amb l'individu adult. Les seves dimensions oscil·len entre 1 i 10 mm de llargària, segons el seu grau de creixement i triguen de 5 a 10 dies per transformar-se en pupes, i aquestes dos dies per transformar-se en adults. Les larves

s'alimenten de matèria orgànica suspesa en l'aigua i poden semblar petits capgrossos a primera vista. Tanmateix els seus moviments freqüents i espasmòdics les fan força característiques.

Les pupes són l'insecte en la fase posterior de la larva, té una durada d'uns dos dies i es produeix la metamorfosi que donarà lloc al mosquit adult.

Hi ha altres espècies de la família dels culícids, pròpies de la fauna autòctona i ja existents quan va arribar el mosquit tigre. Poden coincidir en l'hàbitat larvari, principalment en el cas de l'espècie *Cúlex pipiens*. El seu aspecte pot ser molt semblant al del Mosquit tigre, però no la molèstia que causen, generalment inferior.

S'entén com aigua estancada l'acumulació d'aigües quietes de qualsevol extensió que, en quedar lliurement a disposició dels insectes, aquests poden pondre-hi ous i, per tant, reproduir-s'hi.

Infecció parasitària: Propagació incontrolada de paràsits de qualsevol tipus

Article 4 -Criteris Generals. Regulació d'aigües estancades

Aquesta ordenança requereix a totes les persones físiques o jurídiques que siguin propietàries o posseïdores d'espais, béns o objectes susceptibles de crear les condicions de proliferació del mosquit tigre, ubicats a Sant Vicenç de Montalt, que evitin l'abandó, definitiu o temporal, tant a l'espai públic com al privat, de contenidors i objectes, sigui quina sigui la seva naturalesa i dimensions (per exemple: pneumàtics, ampolles, llaunes, bosses o lones de plàstic, fonts ornamentals, ornaments de jardí, testos, etc.) les quals puguin acumular aigua i com a conseqüència pugui reproduir-s'hi el mosquit tigre.

Els propietaris de solars estan obligats a mantenir-los al seu càrrec nets de brossa, recipients o cap mena d'objecte abandonat que pugui acumular aigua estancada, així com de mantenir la vegetació herbàcia, arbustiva i arbòria sota control periòdic, practicant les actuacions de desbrossada, poda i tala necessàries per a reduir la proliferació vegetal que afavoreix la presència del mosquit tigre i per a minvar, tanmateix, la càrrega de combustible. Les actuacions correctores que hagi de prendre

l'Ajuntament en cas d'incompliment seran facturades íntegrament als titulars de les finques.

Article 5 - Actuacions generals

Les persones que es trobin en l'àmbit d'aplicació d'aquesta ordenança hauran d'ajustar llurs actuacions a les prescripcions següents:

- * Neutralitzar, en els seus espais privats particulars, tots aquells objectes que es trobin a l'aire lliure i presentin concavitats que puguin acumular aigua. En primer lloc caldrà buidar-los. Per aconseguir un efecte definitiu caldrà, segons les possibilitats, eliminar-los definitivament, invertir-los, foradar-ne el fons o bé traslladar-los a un lloc cobert.
- * En el cas d'elements fixes i objectes que no es puguin retirar, s'hauran de revisar atentament almenys dos cops per setmana i procedir a eliminar qualsevol cúmul d'aigua, netejant els recipients i evitant que es tornin a omplir.
- * En els casos en que es consideri imprescindible tenir algun tipus de recipient amb aigua i a l'exterior, caldrà que aquests es mantinguin tapats, mitjançant una tapa hermètica o una tela mosquitera prima (malla de 2 mm de mida màxima).
- * Els plats de test hauran de ser retirats, i quan això sigui impossible, caldrà vetllar perquè es mantinguin secs; alternativament s'utilitzaran mètodes hidropònics o irrigadors automàtics de circuit tancat.
- * Quan sigui imprescindible tenir aigua en recipients destapats (per ex. Abeuradors per animals) caldrà que aquesta aigua es renovi dos cops per setmana, com a mínim.
- * En el cas concret de les basses o fonts decoratives, es recomana la introducció de peixos vermells o carpes, que són depredadors de les larves dels mosquits, o bé col·locant una tela mosquitera prima (malla de 2 mm de mida màxima) que cobreixi completament la superfície d'aigua.

* Com a últim recurs, quan cap dels mètodes anteriors hagi estat aplicable, els ciutadans procediran setmanalment a l'aplicació de productes larvicides sobre l'aigua, que estiguin autoritzats per aquest ús i per l'aplicació domèstica.

* Evitar l'acumulació d'aigua als forats dels arbres (dessecant-los o col·locant-hi algun material que tapi el forat, no permetent que hi entri l'aigua i que no porti pes a la soca, cosa que es pot aconseguir de forma definitiva reomplint-los amb àrids inerts, com ara sorra.

* Els propietaris o gestors dels horts situats en espais en desús o solars buits als vorals de la via pública, hauran de complir amb especial atenció els preceptes exposats anteriorment, especialment pel que fa als bidons de gran capacitat que solen utilitzar-se en aquests llocs i que es converteixen en importants punts de cria del mosquit . Cas d'existir aquests bidons hauran de ser hermèticament tancats amb tapes adients.

* Els centres comercials d'articles de jardineria a l'aire lliure són punts d'especial risc i els seus propietaris posaran una cura especial perquè a les nombroses safates i testos amb aigua no hi proliferin larves de mosquits.

* En el cas d'aquelles propietats que disposin de piscines fixes o portàtils de qualsevol capacitat, caldrà vetllar perquè no s'acumuli aigua sense rebre el tractament preceptiu que eviti la cria i proliferació del mosquit tigre, mantenint tot l'any el tractament desinfectant habitual mitjançant cloració de l'aigua o sistemes similars. En el supòsit que les piscines només tinguin un ús temporal i que es desestimi fer el manteniment continuat de l'aigua al llarg de tot l'any, caldrà que els propietaris procedeixin al buidatge de les seves piscines i a la col·locació, com a mesura de prevenció en cas d'episodis de pluja, d'una tela mosquitera prima (malla de 2 mm de mida màxima). En tot cas, caldrà vetllar per la retirada de l'aigua de pluja que s'hagi pogut acumular en el vas de les piscines.

* Queda totalment prohibit acumular pneumàtics, sigui quina sigui la quantitat, en patis, eixides, jardins, solars i en qualsevol espai obert o semicobert de caràcter privat o públic, atès que els pneumàtics són un important vector de proliferació de mosquit tigre, i són tanmateix, un focus de contaminació ambiental i presenten un risc evident

de combustió. En tot cas, els pneumàtics s'hauran de gestionar i tractar d'acord amb les determinacions que fixa la normativa de residus de Catalunya o altres organismes administratius competents al respecte.

Per qualsevol altre tipus d'acumulació d'aigües no contemplat a la present ordenança, caldrà notificar la seva existència a l'Ajuntament per a que en puguin determinar el seu nivell de perillositat pel que fa a la reproducció del mosquit tigre.

Article 6 -Situacions específiques

Es consideren d'especial atenció les situacions que s'esmenten a continuació, donat que es tracta d'espais que poden contenir aigües estancades. Aquests espais caldrà que compleixin les actuacions generals especificades a l'article 5

* Cementiris: tots els recipients contenidors de flors estaran foradats per la base per impedir l'acumulació d'aigua, la humitat es mantindrà mitjançant esponges o similars. En cas que no ho facin els seus propietaris, l'Ajuntament podrà practicar d'ofici els orificis, i si s'escau, repercutir als titulars l'import d'aquesta operació de manteniment sanitari. Donada aquesta situació, es recomana l'ús de flors artificials en pro del benestar ambiental dels visitants i veïns. Si es desitja utilitzar flors naturals, la humitat s'hi haurà de mantenir mitjançant esponges o similars, o bé omplint el recipient amb sorra fins més amunt que la superfície de l'aigua, de manera que no hi resti aigua lliure.

* Horts, solars i finques en desús: cal mantenir aquests espais lliures de possibles focus de cria de mosquit tigre, i de qualsevol tipus d'infecció parasitària i raticida.

* Escoles i parcs infantils: els elements de joc no han de tenir aigua estancada, especialment, en èpoques de vacances. En cas d'existència de pneumàtics, destinats als jocs, aquets han de mantenir-se secs, preferentment mitjançant perforació.

Article 7 - Situacions específiques: tallers mecànics i dipòsits de pneumàtics

Els professionals del sector de l'automoció que per la seva activitat substitueixin pneumàtics de vehicles estaran obligats a mantenir les cobertes substituïdes a sota de cobert a l'espera que siguin recollides pels gestors de residus. En els casos que es

justifiqui adequadament la impossibilitat de fer-ho així, s'acceptarà el seu manteniment a l'aire lliure amb la condició imprescindible que els pneumàtics estiguin coberts per lona impermeable que n'impossibiliti la inundació. La mateixa condició s'aplicarà als pneumàtics que puguin existir a les deixalleries o altres magatzems.

Article 8 - Situacions específiques: solars buits i edificis

Els solars i tots els edificis de Sant Vicenç de Montalt, hauran d'observar condicions de salubritat a fi d'evitar la propagació incontrolada de mosquits i altres tipus d'infecció parasitària.

Article 9 - Altres espais susceptibles d'atenció especial

Els centres de jardineria i determinades activitats comercials i industrials que puguin acumular aigua i en les que cal vigilància periòdica per evitar la proliferació dels mosquits. En aquets àmbits, el control dels possibles focus de cria de mosquits ha d'incorporar-se amb caràcter obligatori als plans interns de seguretat i higiene de les empreses.

Article 10 - Tractaments específics

En els casos que es consideri oportú es recorrerà al tractament amb productes biocides que tècnics qualificats considerin adequats. Aquests tractaments només els podrà dur a terme personal autoritzat. Caldrà tenir present en tots els casos, que els tractaments contra els mosquits adults tenen una eficàcia limitada i una durada reduïda a pocs dies, i que per tant són un recurs vàlid només per situacions extremes. En el cas de les aplicacions larvicides, l'Ajuntament vetllarà a l'ús de biocides de tipus biològic, per la seva baixa toxicitat, especificitat i respecte ambiental.

Article 12 - Control de les actuacions

1. L'actuació inspectora podrà ser realitzada pels tècnics municipals designats a l'efecte, pels agents de la policia local o per personal d'entitats supramunicipals, en funcions d'assistència tècnica al municipi, que en tots els casos gaudiran de caràcter d'agents de l'autoritat, i podran accedir a qualsevol lloc, instal·lació o dependència, de titularitat pública o privada, en aquest darrer cas a reserva de les previsions de la

normativa aplicable en matèria d'accés a domicilis o qualsevol altre aplicable amb rang superior. També podran ordenar que les persones obligades adoptin les mesures necessàries per a la prevenció o per al restabliment de les condicions que evitin la proliferació i/o la propagació del mosquit tigre.

2. Les persones que fa referència l'article 2 resten obligades a facilitar informació exacta i veraç de llurs espais, béns i objectes afectats pels preceptes d'aquesta ordenança i permetre l'activitat inspectora dels tècnics municipals, i segons determini la llei.

3. En el cas que els obligats no permetin o dificultin l'actuació dels tècnics, o bé incompleixin l'ordre imposada, els tècnics municipals faran un informe dels fets, que servirà de base per a la incoació de l'expedient sancionador corresponent, sense perjudici què, en els supòsits que els tècnics considerin necessària una intervenció immediata, l'Ajuntament adopti les mesures cautelars i executives subsidiàries oportunes, previ advertiment notificat individualment o mitjançant edictes. (neteja de les finques afectades i retirada dels materials susceptibles de provocar la infecció de les persones) les despeses de les quals aniran a càrrec dels obligats.

Article 13 - Procediment sancionador. Principis generals

El procediment sancionador s'ajustarà a les disposicions legals relatives al procediment administratiu, als principis establerts a la Llei 30/1992, LRJ PAC, de 26 de novembre, i en el Decret 278/1993, de 9 de novembre, de la Generalitat de Catalunya.

Article 14 - Les infraccions

Es considerarà infracció l'incompliment de les prescripcions que preveu aquesta ordenança. Ja que la lluita contra el mosquit tigre està basada en l'acció cívica, la cooperació i l'educació ciutadana, el procediment sancionador s'aplicarà preferentment en els casos en què les altres mesures no siguin eficaces.

Article 15 - Criteris per a la qualificació de les infraccions

Les infraccions a què fa referència l'article 14 es qualifiquen com a lleus, greus o molt greus, tenint en compte els criteris de risc per a la salut, la quantia de l'eventual

benefici obtingut, el grau d'intencionalitat, la gravetat de l'alteració sanitària i social produïda, la generalització de la infracció i la reincidència. Aquest criteris poden ésser valorats separatament o conjuntament.

Article 16 - Qualificació de les infraccions

En funció dels criteris establerts a l'article 15 es consideren infraccions lleus:

- * Les comeses per simple negligència, sempre que el risc sanitari produït hagi estat d'escassa incidència.
- * Tenir aigua estancada amb larves, pupes o adults de mosquit per incompliment de les prescripcions de l'article 5.

Es consideren infraccions greus:

- * L' incompliment dels requeriments específics dels tècnics municipals.
- * Proporcionar informació o documentació inexacta o falsa.
- * Dificultar o impedir la tasca d'inspecció dels tècnics municipals.
- * La reincidència en la comissió d'infraccions lleus.

Es consideren infraccions molt greus:

- * L' incompliment dels requeriments específics que formulin les autoritats sanitàries municipals.
- * L' incompliment dels requeriments específics que formulin els tècnics municipals quan hi ha perill per a la salut o per al benestar social.
- * La reincidència en la comissió d'infraccions greus.

Article 17 - Persones responsables

Serán responsables de les infraccions administratives tipificades en la present ordenança totes aquelles persones, siguin físiques o jurídiques, que hagin participat, per acció o per omissió, en la comissió del fet infractor.

Article 18 - Sancions

Les infraccions a que fa referència l'article 12 han d'ésser sancionades amb multes, d'acord amb la gradació següent:

- * Infraccions lleus, fins a 400 euros.
- * Infraccions greus, de 401 a 1.000 euros.
- * Infraccions molt greus, de 1001 euros fins a 3.000 euros.

Article 19 - Execució subsidiària.

Es subjectarà al regim previst a l'article 98 de la Llei 30/1992 de règim jurídic de les Administracions Públiques, les actuacions que es portin a terme en desenvolupament de l'article 12.3 de la present ordenança.

Disposicions addicionals

Primera

En tot allò que no estigui previst en aquesta ordenança s'estarà al que prevegi la normativa vigent corresponent.

Disposició final

Aquesta ordenança entrarà en vigor a partir del termini de quinze dies hàbils comptadors a partir de l'endemà de la seva publicació íntegra al Butlletí Oficial de la Província.

Contra l'esmentat acord definitiu, els interessats podran interposar recurs contenciós administratiu davant de la Sala del Contenciós Administratiu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en el termini de dos mesos a comptar des de la publicació en el

Butlletí Oficial de la Província. Això no obstant, podreu interposar-ne qualsevol altre que considereu procedent.